

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

DOI: 10.35774/econa2022.03.223

JEL classification: E60, G18

UDC: 336.761.6

Ольга КОПИЛОВА

кандидат економічних наук, доцент,
доцент,
кафедра економіки та фінансів,
Одеський національний морський університет, Україна
E-mail: okopylova1981@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-9163-3369

Юлія ПІЧУГІНА

кандидат економічних наук, доцент,
доцент,
кафедра світового господарства і міжнародних економічних відносин,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, Україна
E-mail: j.pichugina@onu.edu.ua
ORCID ID: 0000-0002-7862-8274

ФІНАНСОВІ РИНКИ EURONEXT ПІД ВПЛИВОМ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

АНОТАЦІЯ

Вступ. Війна в Україні, що перейшла до активної фази 24 лютого 2022 року, вплинула на всі сфери життя більшості країн світу, у т. ч. на Euronext, яка є провідною пан'європейською ринковою інфраструктурою, яка з'єднує європейські економіки з глобальними ринками капіталу для прискорення інновацій та сталого зростання. На первинному рівні європейські компанії знаходяться під впливом руйнування торговельних та інвестиційних зв'язків. На вторинному рівні кардинально змінюються умови функціонування європейських компаній під впливом санкційних обмежень що ввели проти країни-агресора. Все це призводить до невизначеності фінансового середовища та необхідності урахування багатьох неекономічних чинників та світових тенденцій, що можуть призвести до парадоксальних висновків.

Мета. Дослідження впливу війни в Україні на показники діяльності пан'європейського об'єднання Euronext.

Метод (методологія). Методологічною основою дослідження є наукові роботи з питань сучасного стану фінансових ринків. Використовувалися такі методи: діалектичний, узагальнення, порівняння, статистичного аналізу, системного аналізу, спостереження, індукції та дедукції.

Результати. Початок активної фази війни РФ в Україні призвів до значного впливу на більшість провідних фондових бірж світу. Найбільш глибоке падіння ринкової капіталізації спостерігається на ринку Nasdaq-US та серед найбільших континентальних європейських фондових бірж. За результатами проведеного дослідження доведено, що падіння показників ринкової капіталізації, промислових індексів, показників залучення капіталу як на ринку акцій, так і на борговому ринку, пов'язане саме з наслідками військових дій на території України, введенням санкцій проти РФ та намаганнями останньої шантажувати європейські країни скороченням постачання енергоресурсів. Одночасно визначено, що бізнес-модель Euronext демонструє стійкість та запас міцності завдяки широкому охопленню географії, поглинанню групи Borsa Italiana та значною диверсифікацією послуг.

Ключові слова: Euronext NV; фінансові ринки; капіталізація; фондові біржи; біржові індекси; економічний розвиток.

© Ольга Копилова, Юлія Пічугіна, 2022

Отримано: 24.08.2022 р.

Рекомендовано до друку: 30.09.2022 р.

Опубліковано: 14.10.2022 р.

Ця стаття розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0, яка дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії, за умови правильного цитування оригінальної роботи.

Як цитувати: Копилова О., Пічугіна Ю. Фінансові ринки Euronext під впливом війни в Україні. *Економічний аналіз*. 2022. Том 32. № 3. С. 223-298. DOI: 10.35774/econa2022.03.223

Вступ

Euronext – це провідна пан'європейська ринкова інфраструктура, яка з'єднає європейські економіки з глобальними ринками капіталу для прискорення інновацій та сталого зростання. За своєю сутністю Euronext не тільки об'єднає фінансові ринки європейських країн, а й надає клірингові та кастодіальні послуги, таким чином являє собою повноцінний фінансовий центр. Фінансові центри, що об'єднують у собі невичерпні можливості як у функціональному, так і еволюційному сенсі, є тими ключовими вузлами на яких тримається вся фінансова мережева система. Можна вважати, що Euronext, динаміка її показників та прогнози щодо майбутніх перспектив розвитку є досить чітким індикатором стану всієї європейської економіки.

На стійкість будь-якої мережевої системи впливає декілька груп чинників, як внутрішніх, так і зовнішніх, та чим більш інтегрованою є мережа – тим більше ступінь її залежності саме від зовнішніх чинників.

Війна в Україні, що перейшла до активної фази 24 лютого 2022 року, вплинула на всі сфери життя більшості країн світу. Прогнозовано, що найбільший вплив має бути саме на ті країни, що найбільше пов'язані з Україною в економічній та політичній сфері. Але слід зазначити, що європейська фінансова мережа знаходиться під подвійним впливом війни в Україні. На первинному рівні європейські компанії знаходяться під впливом руйнування торговельних та інвестиційних зв'язків. На вторинному рівні кардинально змінюються умови функціонування європейських компаній під впливом санкційних обмежень країни-агресора.

Дослідженням проблем стійкості та стабільності фінансових ринків та міжнародних фінансових центрів присвячені праці таких українських вчених як: М. Бурмака [1], Ф. Зінченко, В. Козюк [2], О. Мозговий [3], О. Субочев, Л. Шемаєва [4]. Серед закордонних дослідників, особливо тих, хто використовує інституціональний інструментарій, слід зазначити Я. Домовіц, Я. Лейтнер [5], Дж. Петрі та ін.

Нелінійність економічного розвитку призводить до невизначеності фінансового середовища та необхідності урахування

багатьох неекономічних чинників та світових тенденцій, що можуть призвести до парадоксальних висновків.

Мета та завдання статті

Метою статті є дослідження впливу війни в Україні на показники діяльності пан'європейського об'єднання Euronext. Для досягнення мети поставлено наступні завдання: виокремити показники що є найбільш чутливими до змін зовнішнього середовища; проаналізувати динаміку показників Euronext; визначити ефект від активної фази війни в Україні на показники Euronext.

Виклад основного матеріалу дослідження

Euronext було створено в 2000 році шляхом злиття трьох європейських фондових бірж: Паризької, Амстердамської та Брюссельської. В результаті злиття всі три фондові біржі стали дочірніми компаніями новоутвореного холдингу шляхом передачі активів. Протягом 2001-2002 рр. до холдингу приєдналися LIFFE та Лісабонська фондова біржа. Всі біржі були об'єднані загальною торговельною системою, єдиним депозитарієм та розрахунково-кліринговою палатою, що свідчило про найвищу форму інтеграції [6]. З 2007 по 2013 рік Euronext була частиною трансконтинентальної фондової біржі NYSE Euronext.

В результаті постійних трансформацій Euronext управляє регульованими біржами в Бельгії, Франції, Ірландії, Італії, Нідерландах, Норвегії та Португалії. Маючи близько 2000 зареєстрованих емітентів і близько 6,6 трильйонів євро ринкової капіталізації станом на кінець березня 2022 року, вона має неперевершену франшизу «блакитних фішок» і сильну різноманітну національну та міжнародну клієнтську базу. Euronext керує регульованими та прозорими ринками акцій і деривативів, одним із провідних електронних ринків торгівлі цінними паперами з фіксованим доходом у Європі та є найбільшим центром лістингу боргових зобов'язань і фондів у світі. Загальна пропозиція продуктів включає акції, валюту, біржові фонди, варанти та сертифікати, облігації, деривативи, товари та індекси. Група надає послуги розрахункової палати Euronext Clearing, а також послуги зберігання та розрахунків через центральні депозитарії

цінних паперів Euronext Securities у Данії, Італії, Норвегії та Португалії. Euronext також використовує свій досвід роботи на ринках, надаючи технології та керовані послуги третім сторонам. Окрім основного регульованого ринку, вона також керує низкою другорядних ринків, що спрощує доступ до лістингу для малого та середнього бізнесу.

Задля визначення важливості Euronext у європейському фінансовому просторі проаналізуємо її діяльність за останні роки. За ключовий індикатор візьмемо показник ринкової капіталізації (Domestic market capitalisation) на кінець року. Ринкова капіталізація (також відома як ринкова вартість) – це ціна акцій, помножена на кількість акцій в обігу (включно з їх кількома класами) для

zareestrovanih natsionalnykh kompaniy. Investitsiyni fondi, pайові фонди та компанії, єдиною бізнес-ціллю яких є володіння акціями інших зареєстрованих компаній, виключаються. Важливо зазначити, що Левін і Зервос у 1998 р. виявили, що країни з вищою капіталізацією фондового ринку асоціюються з швидшим зростанням капіталу та виробництва [5]. Тобто, з однієї сторони ринкова капіталізація змінюється під впливом діяльності емітентів, ринкової кон'юнктури та очікувань. З іншої сторони, в умовах глобалізації та зростаючої конкуренції між організаторами біржової торгівлі, ринкова капіталізація виступає індикатором ефективності ринку, розвиненості інфраструктури, інтегрованості у глобальне фінансове середовище.

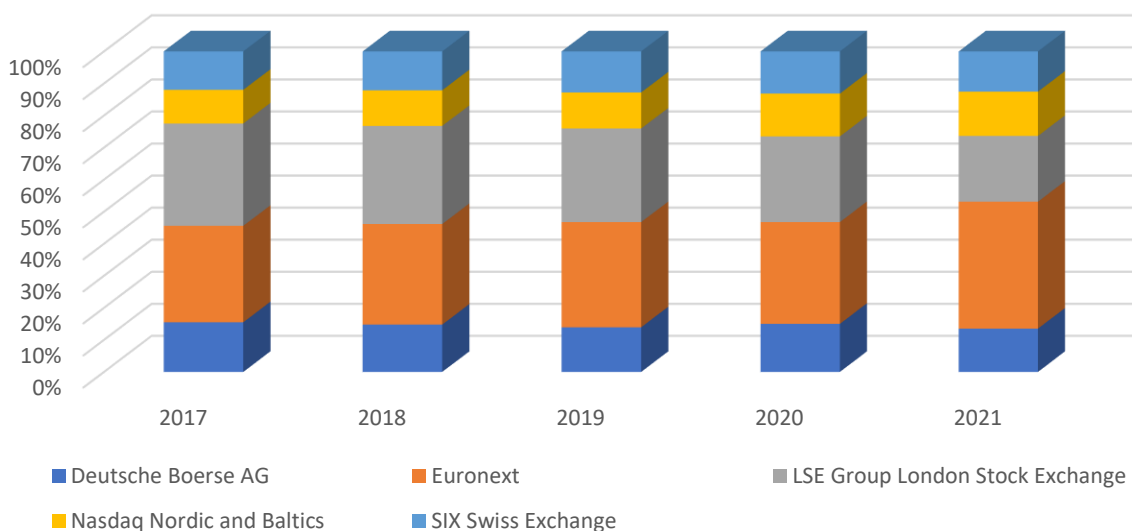

Рис. 1. Ринкова капіталізація провідних європейських фондових бірж за 2017-2021 рр. (розраховано на основі звітів WFE). [6]

На рис. 1 наведено дані щодо динаміки ринкової капіталізації провідних європейських фондових бірж за 2017-2021 рр. Головними конкурентами за лідерство в Європі виступали LSE Group London Stock Exchange та Euronext. Слід зауважити, що LSE Group London Stock Exchange має дуже давню історію, об'єднує у собі багато ринків та є повноцінним міжнародним фінансовим центром. Однак, починаючи з 2018 року і навіть під час пандемії Covid-19 біржа Euronext стала лідером та наприкінці 2021 р. обсяги ринкової капіталізації Euronext майже в 2 рази перевищували аналогічний показник LSE Group London Stock Exchange. Одночасно відбулось значне зростання кількості компаній у лістингу

Euronext: на 33,6% у грудні 2021 р. у порівнянні з груднем 2020 р. що складає 1995 компаній. LSE Group London Stock Exchange навпаки, втратила у лістингу 14,9% компаній.

Головним чинником такого успіху стала процедура Brexit, тобто вихід Великої Британії зі складу Європейського Союзу. До грудня 2020 року найбільші європейські емітенти були у лістингу більш розвиненої та поважної LSE Group London Stock Exchange, інвестиційні фонди та інші інституційні інвестори віддавали перевагу саме цьому торговельному майданчику. Загальноєвропейська біржа Euronext поставила собі мету до 2024 року допомогти Європейському Союзу зменшити залежність від LSE Group London Stock Exchange

по основним фінансовим операціям після Brexit [7]. З моменту виходу Великої Британії з ЄС у грудні минулого року Амстердам став найбільшим фондовим ринком у Європі, оскільки частина торгів та міжнародних лістингів переїхала з Лондону.

Euronext також є світовим лідером у лістингу боргових зобов'язань з більш ніж 52000 зареєстрованих цінних паперів [8]. Розмір Euronext робить її найбільшим пулом ліквідності в Європі, забезпечуючи інтегроване «єдине вікно» для місцевих і глобальних емітентів, щоб задовольнити їхні потреби в

капіталі та борговому фінансуванні, а також в корпоративних послугах. Спираючись на своє географічне розширення з нещодавнім додаванням ірландського, норвезького та італійського ринків, Euronext продовжує розширювати пан'європейський ринок та активно використовує свій унікальний пул ліквідності та галузеві переваги.

Проаналізуємо показник ринкової капіталізації Euronext у 2022 р. Для того щоб нівелювати чинник сезонних коливань порівняємо періоди січень-травень 2021 та 2022 років (див. рис. 2).

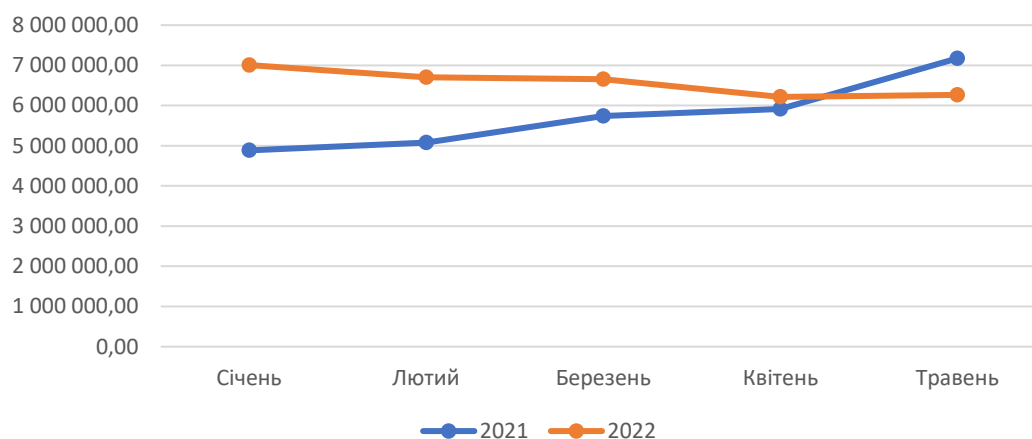

Рис. 2. Капіталізація Euronext січень-травень 2021 та 2022 рр., млн. дол. США (розраховано на основі звітів WFE) [6]

Спостерігається поступове падіння ринкової капіталізації починаючи з березня 2022 р, у той самий період 2020 року спостерігалось стабільне зростання показника, тобто можна зробити висновок про відсутність сезонного тренду. Також необхідно перевірити світові тренди. Проаналізуємо показник ринкової капіталізації провідних фондових бірж з різних регіонів (див. табл. 1).

До вибірки потрапили 11 найбільших фондових бірж світу за показником ринкової капіталізації. З азіатського регіону до вибірки потрапили три біржі: Japan Exchange Group, Shanghai Stock Exchange та Shenzhen Stock Exchange. Зниження показника капіталізації японської біржі за 5 місяців 2022 року на 10,5% більш пов'язане з давніми проблемами біржі, спробами реструктурувати ринок та запеклою конкуренцією з біржами США та Китаю. Shanghai Stock Exchange та Shenzhen Stock

Exchange також показали падіння капіталізації на 8,8% та 4,83% відповідно, що також не пов'язано із війною в Україні, а із внутрішніми проблемами відновлення після пандемії Covid-19 та низкою банкрутств у будівельній сфері.

Американські гіганти Nasdaq-US та NYSE також показали падіння: 15,6% та 4,95% відповідно. В даному регіоні можна спостерігати негативні економічні явища, пов'язані із санкціями щодо країни-агресора в тому числі: прискорення інфляції, зростання цін на енергоносії і т. д.

Слід звернути увагу, що показник Nasdaq Nordic and Baltics (об'єднує ринки Данії, Швеції, Фінляндії, Ісландії, Латвії, Литви та Естонії) знизився лише на 5,91% у порівнянні з американським підрозділом 15,06%. Це є індикатором того, що перелічені країни менш постраждали від наслідків війни в Україні.

Таблиця 1. Ринкова капіталізація провідних фондових барж світу за січень-травень 2022 р., млн. дол. США (розраховано на основі звітів WFE)

	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Травень/ січень, %
Nasdaq – US	22 464 541,01	21 623 115,21	22 417 553,23	19 495 242,87	19 081 034,42	-15,06
NYSE	26 558 508,90	26 106 202,75	26 793 921,79	25 131 292,34	25 242 977,00	-4,95
Japan Exchange Group	6 198 208,90	6 171 287,77	6 002 549,91	5 480 626,02	5 546 245,14	-10,52
Shanghai Stock Exchange	7 573 003,91	7 878 068,05	7 372 080,85	6 641 068,20	6 906 843,90	-8,80
Shenzhen Stock Exchange	5 620 311,72	5 829 456,27	5 326 765,37	4 542 330,16	5 348 946,04	-4,83
Deutsche Boerse AG	2 389 922,93	2 243 969,17	2 169 980,06	2 026 068,40	2 107 100,53	-11,83
Euronext	7 006 402,53	6 704 389,75	6 658 471,07	6 214 346,72	6 265 321,45	-10,58
LSE Group London Stock Exchange	3 574 555,01	3 613 155,25	3 565 348,50	3 397 606,58	3 397 727,29	-4,95
Nasdaq Nordic and Baltics	2 274 251,24	2 137 319,88	2 180 250,31	2 018 842,64	2 139 736,94	-5,91
Saudi Exchange (Tadawul)	2 827 166,57	3 068 525,65	3 198 810,93	3 334 638,85	3 333 384,09	17,91
SIX Swiss Exchange	2 162 038,63	2 116 342,75	2 133 328,72	2 003 556,98	1 945 541,11	-10,01

Серед найбільших континентальних європейських фондових бірж німецька Deutsche Boerse AG втратила 11,83%, Euronext – 10,58% та швейцарська SIX Swiss Exchange – 10,01%, що свідчить про рівні втрати у регіоні.

Виникає питання, чи є це падіння пов'язане з початком активної фази війни в Україні. Ми припускаємо, що порушення торгівельних потоків між Україною та ЄС та введення санкцій щодо країни-агресора мають спричинити насамперед зниження показників діяльності

промислових підприємств. Це має відобразитись в динаміці індустріальних індексів Euronext.

Euronext® Top 30 France Germany Industrials EW – це рівнозважений індекс, який відображає показники 30 найбільш популярних акцій промислових компаній, включених до CAC® All-tradable або допущених до лістингу на ринку Prime Standard Німеччини. Індекс служить основою для структурованих продуктів, фондів і біржових фондів.

Рис. 3. Динаміка індексу Euronext® Top 30 France Germany Industrials EW за період Серпень 2021 – Липень 2022 [9]

Перше серйозне падіння індексу спостерігалось у березні 2022, але воно лише відобразало процеси, що розпочались в економіці ще на початку року в очікування військової агресії з боку РФ. У березні 2022 року індекс цін виробників на промислову продукцію збільшився на 30,9% порівняно із березнем 2021 року. За даними Федерального статистичного управління Німеччини, це було найвище зростання за всю історію порівняно з відповідним місяцем попереднього року. У лютому 2022 року показник зріс на 25,9%, а у січні – на 25,0%. Порівняно з попереднім місяцем, лютим 2022 року, загальний індекс зріс на 4,9% у березні 2022 року. Ціни на проміжні товари зросли на 23,3% порівняно з березнем 2021 року, особливо це стосується металів, добрив, готових кормів для сільськогосподарських тварин та дерев'яної тари. В травні 2022 р. експорт з Німеччини до РФ впав на 50,9% в порівнянні з травнем 2021 р. Ці результати вже мають містити перші

наслідки, які впливають із нападу Росії на Україну. У Франції спостерігається ідентична динаміка індексу цін виробників у порівнянні із аналогічним періодом минулого року: 27,9% у квітні, 27,3% у травні 2022 р. [9]

Припустимо, що вибраний індекс не є достатньо репрезентативним, бо враховує лише промисловість Німеччини та Франції. Тому проаналізуємо інший біржовий індекс – Euronext® Europe Sustainable 100 EW. Це рівнозважений індекс, що відображає ефективність 100 кращих акцій на основі їх торгівельної вартості, показників ESG і змін за 1 рік з 500 найбільших акцій з точки зору ринкової капіталізації, допущених до лістингу на основних ринках Австрії, Бельгії, Чехії, Данії, Фінляндії, Франції, Німеччини, Ірландії, Італії, Люксембургу, Нідерландів, Норвегії, Португалії, Іспанії, Швеції, Швейцарії та Великобританії. Індекс є основою для структурованих продуктів, фондів та біржових фондів.

Рис. 4. Динаміка індексу Euronext® Europe Sustainable 100 EW за період Серпень 2021 – Липень 2022 [10].

Графік (див. Рис. 4) підтверджує нашу гіпотезу щодо поширення падіння вартості акцій провідних компанії Європи та поширення ефекту санкцій на країну-агресора навіть на країни, що не залежать від імпорту енергоносіїв з РФ чи експорту своєї продукції до РФ. Вже на початку березня 2022 р. Euronext Dublin впав на 4,7%, що було спричинено падінням у туристичному сегменті: до розрахунку індексу ISEQ® All-Share Index входять показники таких компаній як Dalata Group, найбільший оператор

готелів в Ірландії (втратив 7,5%), Ryanair (втратив 10%), Easyjet, Wizz Air і материнська International Airlines Group Aer Lingus (впали на 8-10%). Прогнозовано відреагували будівельна компанія Cairn Homes (втратила лише 0,5%) та медична група Uniphar (виросла на 3%) [11]. Таким чином можна стверджувати, що агресія РФ спричинила значне падіння вартості акцій не лише промислового сектору, а інших галузей, окрім медичної.

Також необхідно проаналізувати ситуацію в сфері залучення інвестиційного капіталу. Зростаючий інвестиційний капітал забезпечує сталий розвиток економіки. До показників, що характеризують залучення інвестиційного капіталу на фондовій біржі, відносяться: Money Raised – New equity listings (залучені кошти від

випуску нових акцій (IPO)), Money Raised – Follow-ons on equities (залучені кошти від випуску додаткових акцій, здійсненого компанією після первинного публічного розміщення (IPO)), Money Raised – Bonds (залучені кошти від первинного розміщення облігацій).

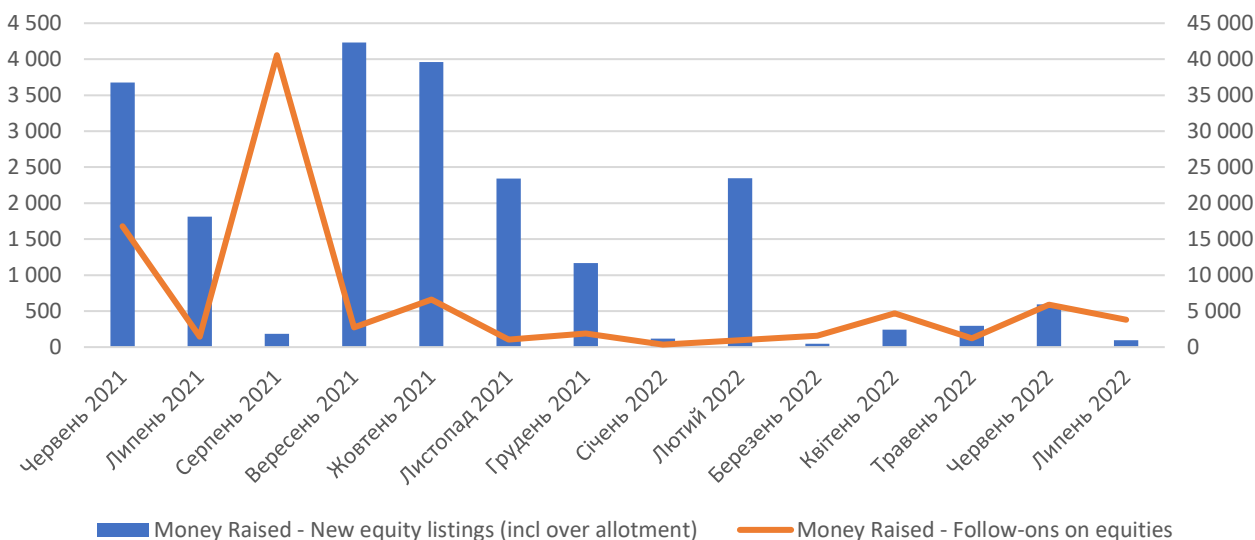

Рис. 5. Залучені кошти від випуску нових акцій та від випуску додаткових акцій, здійсненого компанією після IPO на Euronext, червень 2021 – липень 2022, млн. дол. США (розраховано на основі даних [10])

Рис. 5 відображає динаміку показників залучення інвестиційного капіталу шляхом первинного розміщення на Euronext за останній рік. Слід відзначити, що європейський фондовий ринок значно постраждав під час пандемії Covid-19 та лише влітку минулого року показав тенденцію до відновлення. Залучення капіталу шляхом Follow-ons on equities за обсягами є значно більшим у порівнянні з IPO, що пояснюється меншими витратами на емісію та просування: 85728 млн дол США у порівнянні з 21016 млн дол США від IPO. Звернемо увагу на показник Money Raised – New equity listings, саме він відображає тенденції ринку щодо необхідності та можливості залучення нового інвестиційного капіталу. Цей показник демонструє доволі стабільну динаміку до березня 2022 року не враховуючи січень 2022 року, так як цей місяць традиційно відрізняється вкрай низькою діловою активністю. В березні 2022 року спостерігається

різкий спад (нижче січня 2022) та поступове відновлення у червні 2022 р. Але вже в липні 2022 р. відбувається різке падіння обох показників на тлі «газового шантажу» країн ЄС з боку РФ.

Ситуація на первинному ринку облігацій підтверджує загальну тенденцію до спаду. Якщо в липні 2021 року показник Money Raised – Bonds на майданчику Euronext сягав 148,17 млрд дол США, то за рік цей показник скоротився на 68%, найбільше прискорення падіння спостерігається за період травень-липень 2022 р.

Для повноти аналізу також розглянемо показники діяльності Euronext як організації. Якщо декілька десятиліть тому більшість фондових бірж функціонувала як безприбуткові організації, то в умовах жорсткої ринкової конкуренції відбулась трансформація підходів що призвела до бажання інвесторів отримувати дивіденди за результатами інвестицій.

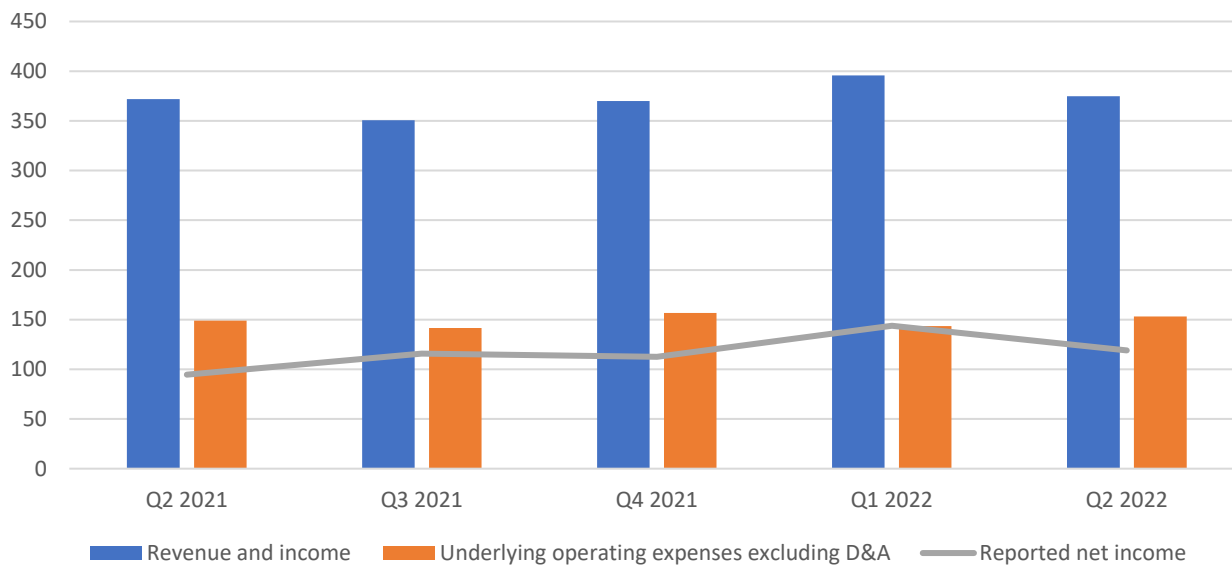

Рис. 6. Показники доходу, операційних видатків та чистого прибутку за останні 5 кварталів 2021-2022 рр. (розраховано на основі даних [8]), млн. євро.

Другий квартал 2022 року ознаменувався продовженням нестабільності викликаній активною фазою війни в Україні, яка почалась з першого кварталу року (див. рис. 6). Однак, слід відзначити, що бізнес-модель Euronext знову продемонструвала свою стійкість і забезпечила значний рівень доходу, особливо у порівнянні з відповідними показниками під час пандемії Covid-19. Однак, керівництво Euronext в плані розвитку до 2024 року очікувало на більш високі показники завдяки придбанню групи Borsa Italiana наприкінці 2 кварталу 2022 року.

Висновки та перспективи подальших розвідок

Початок активної фази війни РФ в Україні призвів до значного впливу на більшість провідних фондових бірж світу. Найбільш глибоке падіння ринкової капіталізації спостерігається на ринку Nasdaq-US та серед найбільших континентальних європейських фондових бірж: Deutsche Boerse AG, Euronext та SIX Swiss Exchange. Фондова біржа Euronext є лідером серед європейських торгівельних майданчиком одночасно за декількома показниками: ринкова капіталізація, лістинг

боргових зобов'язань, пул ліквідності тощо. За результатами проведеного дослідження доведено, що падіння показників ринкової капіталізації, промислових індексів, показників залучення капіталу як на ринку акцій, так і на борговому ринку, пов'язане саме з наслідками військових дій на території України, введенням санкцій проти РФ та намаганнями останньої шантажувати європейські країни скороченням постачання енергоресурсів. Одночасно визначено, що бізнес-модель Euronext демонструє стійкість та запас міцності завдяки широкому охопленню географії, поглинанню групи Borsa Italiana та значною диверсифікацією послуг.

Слід зазначити, що для більш глибокого аналізу нам не вистачає більшого масиву даних, що дозволить визначити які саме сегменти Euronext будуть більш вразливими у довгостроковій перспективі, наскільки асинхронною буде поведінка ринків Північної Європи у порівнянні із Францією та Нідерландами, чи призведе кризова ситуація до структурних зрушень та нових злиттів чи поглинань серед європейських фондових бірж.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бурмака М., Зінченко Ф. Глобальний формат фінансово-інституційної трансформації фондових бірж. *Міжнародна економічна політика*. 2017. № 2. С. 40-61.
2. Козюк В. Монетарні аспекти розвитку поглядів на проблему забезпечення глобальної фінансової стабільності. *Вісник НБУ*. 2007. № 4 (134). С. 34-39.

3. Мозговий О., Субочев О. Міжнародні фінансові центри в умовах фінансової глобалізації: монографія. К.: КНЕУ, 2014. 370 с.
4. Шемаєва Л., Онофрійчук В., Онофрійчук А. Боргова стійкість у зміцненні фінансового суверенітету України. *Міжнародна економічна політика*. 2021. № 2. С. 118-132.
5. Levine, R. and Zervos, S. (1998). Capital Control Liberalization and Stock Market Development. Vol.26. No.7. pp. 1169-1183.
6. The WFE Annual Statistics Guide (Volume 4). URL: <https://focus.world-exchanges.org/statistics/reports-analysis>.
7. Euronext to ditch London Stock Exchange for clearing by 2024. URL: <https://www.reuters.com/article/euronext-ceo-idUSKBN2HT24Y>.
8. 2021 Universal Registration Document – Euronext. URL: <https://www.euronext.com/en/about/media/euronext-press-releases/euronext-publishes-its-2021-universal-registration-document>.
9. Producer prices of industrial products 2022. Statistisches Bundesamt (Destatis). URL: https://www.destatis.de/EN/Press/2022/04/PE22_172_61241.html.
10. Euronext Live Markets. EN Europe Sustainable 100 EW. URL: <https://live.euronext.com/en/product/indices/NL0012758627-XAMS>.
11. Euronext Dublin plunges 'enormous' 4.7% on Ukraine crisis. The Irish Times. URL: <https://www.irishtimes.com/business/markets/euronext-dublin-plunges-enormous-4-7-on-ukraine-crisis-1.4815504>.
12. Копилова О. В., Пугачова Н. М. Механізм формування архітектури сучасних трейдингових мереж фондового ринку. *Економічний форум*. 2017. № 1. С. 212-220.

REFERENCES

1. Burmaka, M., Zinchenko, F. (2017). Hlobal'nyy format finansovo-instytutsiynoyi transformatsiyi fondovoykh birzh. *Mizhnarodna ekonomichna polityka*, 2, 40-61. [in Ukrainian].
2. Koziuk, V. (2007). Monetarni aspekty rozvytku pohlyady na problemu zabezpechennya hlobal'noyi finansovoyi stabil'nosti. *Visnyk NBU*, 4 (134), 34-39. [in Ukrainian].
3. Mozgovyi, O., Subochev, O. (2014). *Mizhnarodni finansovi tsenry v umovakh finansovoyi hlobalizatsiyi*. Kyiv: KNEU. [in Ukrainian].
4. Shemaeva, L., Onofriychuk, V., Onofriychuk, A. (2021). Borhova stiykist' u zmitsnenni finansovoho suverenitetu Ukrainy. *Mizhnarodna ekonomichna polityka*, 2, 118-132. [in Ukrainian].
5. Levine, R. and Zervos, S. (1998). Capital Control Liberalization and Stock Market Development, 26(7), 1169-1183.
6. The WFE Annual Statistics Guide (Volume 4). Retrieved from: <https://focus.world-exchanges.org/statistics/reports-analysis>.
7. Euronext to ditch London Stock Exchange for clearing by 2024. Retrieved from: <https://www.reuters.com/article/euronext-ceo-idUSKBN2HT24Y>.
8. 2021 Universal Registration Document – Euronext. Retrieved from: <https://www.euronext.com/en/about/media/euronext-press-releases/euronext-publishes-its-2021-universal-registration-document>.
9. Producer prices of industrial products 2022. Statistisches Bundesamt (Destatis). Retrieved from: https://www.destatis.de/EN/Press/2022/04/PE22_172_61241.html.
10. Euronext Live Markets. EN Europe Sustainable 100 EW. Retrieved from: <https://live.euronext.com/en/product/indices/NL0012758627-XAMS>.
11. Euronext Dublin plunges 'enormous' 4.7% on Ukraine crisis. The Irish Times. Retrieved from: <https://www.irishtimes.com/business/markets/euronext-dublin-plunges-enormous-4-7-on-ukraine-crisis-1.4815504>.
12. Kopylova, O., Puhachova, N. (2017). Mekhanizm formuvannya arkhitektury suchasnykh treydynhovoykh merezh fondovoho rynku. *Ekonomichnyy forum*, 1, 212-220. [in Ukrainian].

Olga Kopylova, PhD in Economics, Associate Professor, Department of Economics and Finance, Odesa National Maritime University, Ukraine

Julia Pichugina, PhD in Economics, Associate Professor, Department of World Economy and International Economic Relations, Odesa National University named after I. I. Mechnikov, Ukraine

EURONEXT FINANCIAL MARKETS UNDER THE INFLUENCE OF THE WAR IN UKRAINE

Abstract

Introduction. The war in Ukraine, which entered the active phase on February 24, 2022, affected all spheres of life in most countries of the world, including Euronext, which is the leading pan-European market infrastructure connecting European economies to global capital markets to accelerate innovation and sustainable growth. At the primary level, European companies are affected by the destruction of trade and investment ties. At the

secondary level, the operating conditions of European companies are radically changing under the influence of sanctions restrictions imposed against the aggressor country. All this leads to the uncertainty of the financial environment and the need to take into account many non-economic factors and world trends, which can lead to paradoxical conclusions.

The purpose of the article is to study the impact of the war in Ukraine on the activity indicators of the pan-European organization Euronext.

Method (methodology). The methodological basis of the study is scientific works about the current state of financial markets. The following methods were used: dialectical, generalization, comparison, statistics analyses, system analysis, observation, induction and deduction.

The results. The beginning of the active phase of the Russian war in Ukraine led to a significant impact on most of the world's leading stock exchanges. The deepest drop in market capitalization is observed on the Nasdaq-US market and among the largest continental European stock exchanges. According to the research results, it was proved that the drop in market capitalization indicators, industrial indexes, and indicators of capital attraction both on the stock market and on the debt market is connected precisely with the consequences of military actions on the territory of Ukraine, the introduction of sanctions against the Russian Federation and the latter's attempts to blackmail European country by reducing the supply of energy resources. At the same time, it has been determined that Euronext's business model demonstrates sustainability and margin of safety due to its wide geographical coverage, the acquisition of the Borsa Italiana group and the significant diversification of services.

Keywords: Euronext NV; financial markets; capitalization; stock exchanges; stock indices; economic development.

Cite as: Kopylova, O., & Pichugina, J. (2022). Euronext financial markets under the influence of the war in Ukraine. *Economic analysis*, 32 (3), 223-232. DOI: 10.35774/econa2022.03.223